

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-4-344
Karar Sayısı : 13-17/251-125
Karar Tarihi : 28.03.2013

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Kenan TÜRK, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER : Ali Fuat KOÇ, Gülçin DERE

C. BAŞVURAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Chevrolet Otomotiv Ticaret Ltd. Şti.
Kemalpaşa Yolu 35860 Torbalı/İzmir

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Chevrolet Otomotiv Ticaret Ltd. Şti.'nin navigasyon, multimedya sistemleri pazarında alımlarını tek bir teşebbüsten yaptığı, bayilerini belirli bir marka navigasyon sistemi satmaya zorladığı ve bu suretle navigasyon multimedya sistemleri pazarındaki rekabeti kısıtladığı iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda; Chevrolet Otomotiv Ticaret Ltd. Şti. (Chevrolet)'nin navigasyon multimedya sistemleri pazarında alımlarını tek bir firmadan yaptığı, bayilerini o marka navigasyon sistemi satmaya zorladığı, bu suretle navigasyon multimedya sistemleri pazarında faaliyet gösteren başvuru sahibinin faaliyetlerini zorlaştırdığı ve "Chevrolet marka otomobillerin navigasyon sistemleri pazarı"ndaki hakim durumunu dikey anlaşmalar yoluyla kötüye kullanarak pazarı kapattığı iddia edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 07.11.2012 tarih ve 9513 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 07.12.2012 tarih ve 2012-4-344/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 19.12.2012 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 20.03.2013 tarih ve 2012-4-344/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusu iddia ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili ürün pazarı "araç navigasyon sistemleri pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

- (6) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 4. maddesinde, "belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasak" kabul edilmiştir. Bununla birlikte, 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2005/4 sayılı Tebliğ)'nin 2. maddesi uyarınca yeni motorlu taşıtların, bunların yedek

13-17/251-125

parçalarının ya da tamir ve bakım hizmetlerinin alımı, satımı veya yeniden satımı konulu dikey anlaşmalar, dikey sınırlamalar içermeleri halinde bu Tebliğ'de düzenlenen koşullara uymak kaydıyla, Kanun'un 4. maddesindeki yasaklamadan Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmuştur.

- (7) Öte yandan, aynı Tebliğ'in 3. maddesinin (p) bendinde bir aracın parçalarını değiştirmek amacıyla aracın üzerine veya içine takılabilen, yakıt hariç olmak üzere, motorlu taşıtın kullanımı için gerekli olan yağlar gibi ürünlerin de dahil olduğu mallar yedek parça olarak tanımlanmıştır. "2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Kılavuz"da yer alan 2. ve 75. soruların cevaplarında ise, kasetçalar, CD ya da ticari kullanım için gerekli diğer aksesuarlar gibi bir motorlu taşıta takılabilmelerine rağmen taşıtın kullanımı için gerekli olmayan ürünler yedek parça tanımı içerisine alınmamıştır. Dolayısıyla motorlu taşıtların aksesuarların dağıtımına ilişkin anlaşmalar, gerekli koşulları sağladığı takdirde, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) çerçevesinde değerlendirilebilir.
- (8) Chevrolet 09.05.2011 tarihinde bir yıl süreyle geçerli olmak üzere Tez Elektronik ile Necvox marka navigasyon cihazlarının alımına ilişkin sözleşme imzalamıştır. Sözleşme'nin "İnhisari Olmama" başlıklı 9. maddesinde, (.....) düzenlemesine yer verilmiştir.
- (9) Öte yandan, raportörlerce Chevrolet bayi Opan Otomotiv'de yapılan incelemede, yetkililer tarafından; navigasyon ve multimedya cihazlarının Chevrolet marka araçlara üretim bandında takılmadığı, bayiye araçların navigasyon cihazı takılı olmaksızın geldiği ve bayide bu şekilde sergilendiği, müşterinin tercihine göre Necvox, Clion ve Navitech marka navigasyon cihazının pazarlamasını yapan firma çalışanlarının bayiye gelerek satılan araca bu cihazların montajını yaptığı belirtilmiştir. Yetkililerce, ayrıca müşterinin dilerse bayi dışındaki servislerde de bu cihazların montajını yaptırabildiği, Chevrolet'nin kendilerine herhangi bir markayı satmak konusunda baskı yapmadığı ifade edilmiştir.
- (10) Buna göre, Chevrolet'nin Tez Elektronik ile yaptığı Sözleşme'de münhasır alım şartı bulunmadığı gibi, yapılan yerinde incelemede de Chevrolet'nin uygulamada bayilerine bu yönde bir baskı yaptığı tespit edilmediğinden, başvuruda ileri sürüldüğü gibi Chevrolet'nin navigasyon sistemleri pazarında alımlarını tek bir firmadan yaptığı, bayilerini o marka navigasyon sistemi satmaya zorladığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı kanaatine varılmıştır.
- (11) Şikayet dilekçesinde belirtilen diğer iddia, Chevrolet'nin Chevrolet marka otomobillerin navigasyon sistemleri pazarındaki hakim durumunu dikey anlaşmalar yoluyla kötüye kullanarak pazarı kapattığı iddiasıdır. Dosya mevcudu bilgilere göre, Chevrolet'nin yeni binek otomobiller pazarındaki pazar payı (.....) Öte yandan, ilgili pazar Chevrolet marka otomobillerin navigasyon sistemleri pazarı olarak tanımlansa ve pazarda şikayete konu teşebbüs hakim durumda olsa dahi, söz konusu hizmet için ihale açılmış, ihaleye şikayetçinin de katılımı ve teklif sunması sağlanmıştır. Nitekim bu husus şikayet dilekçesinin ekinde yer verilen (.....) açıkça anlaşılmaktadır. (.....) anlaşıldığı üzere, Chevrolet'nin ihaleye katılan firmaları ve bu firmaların ürünlerini (.....) değerlendirmesi sonucunda Tez Elektronik ile 1 yıl süreli sözleşme akdetmiştir ve söz konusu sözleşmede münhasırlık öngörülmemiştir.
- (12) Diğer taraftan, gerek şikayetçinin Kuruma gönderdiği yazıdan, gerekse sektörde faaliyet gösteren diğer teşebbüslerden alınan konuya ilişkin yazılardan, araç navigasyon sistemleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin her birinin son iki yıldır (.....)'dan fazla otomotiv firmasına ait araçlar için navigasyon sistemi satışı yaptığı anlaşılmaktadır. Şikayetçi de dahil olmak üzere araç navigasyon sistemleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin aynı dönemde (.....) sayıda otomotiv firmasına ait araçlar için satış yapabiliyor olması, şikayet

13-17/251-125

dilekçesinde yer verilen, ilgili pazarın Chevrolet marka otomobillerin navigasyon sistemleri pazarı olarak daraltılması hususunu dayanaksız kılmaktadır. Dolayısıyla şikayetçinin Chevrolet'nin uygulamaları nedeniyle pazarın kendisine kapatıldığı ve bu teşebbüsün hakim durumunu kötüye kullandığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır.

- (13) Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde, başvuru konusu iddialara ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerine aykırılık teşkil edecek bir husus tespit edilmediğinden soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (14) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.